Dosarul: nr.2r-3083/23(2-23031071-02-2r-04092023)
Instanța de fond: Judecătoria Căușeni (sediul Central), judecător - S. Colun

D E C I Z I E

16 octombrie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii: Nelea Budăi și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 01 martie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 28.02.2023, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei în mărime de 625000 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 280946,06 lei și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** a relatat că, la data de 07.09.2019, între ***** și ***** a fost încheiat un contract de împrumut nr.5038, potrivit căruia ***** a primit de la ***** suma de 625000 lei, asumându-și obligația de a restitui suma până la data de 29.02.2020, potrivit pct.2.1 din contract.
3. Indică că, a întreprins toate măsurile extrajudiciare de soluționare a litigiului, expediind pârâtului somații prin care a solicitat restituirea sumei datorate, însă somațiile au rămas fără un careva răspuns din partea pârâtului.
4. Totodată, concomitent cu depunerea acțiunii, la data de 28.02.2023, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** a depus o cerere prin care a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și mijloacele financiare deținute în conturile bancare, ce aparține lui *****, în limita valorii acțiunii de 625000 lei.

5. În motivarea cererii de asigurare a acțiunii, a invocat că, neaplicarea măsurilor de asigurare poate duce la imposibilitatea executării hotărârii în cazul admiterii acțiunii.
6. Susține că, solicitarea aplicării măsurilor de asigurare are drept obiectiv doar păstrarea situației patrimoniale existente la moment, iar astfel consideră că este justificat scopul acestei măsuri.
7. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 01 martie 2023, cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.
8. La data de 19.06.2023, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 01 martie 2023, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei respective cu admiterea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii.

Argumentele părților:

9. În motivarea cererii de recurs, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** a invocat că, încheierea contestată este emisă cu încălcări procedurale, viciile căreia pot fi remediate prin casarea încheierii recurate.
10. Susține că, cerința reclamantului privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii este una argumentată și bazată pe normele în vigoare, or pârâtul ***** a manifestat un comportament neglijent față de restituirea prejudiciului cauzat.
11. Notează că, instanța de judecată la respingerea formală a cererii de asigurarea acțiunii nu a adus nici u argument plauzibil în vederea adoptării acestei hotărâri fapt ce semnifică încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

12. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
13. La caz, Colegiul civil a stabilit că încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 01 martie 2023 a fost contestată cu recurs la data de 19.06.2023, iar astfel, în lipsa altor mențiuni privind data comunicării actului judecătoresc contestat în speță, Colegiul civil constată că recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs.

14. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul ca fiind întemeiat şi pasibil de a fi admis în sensul declarat, reieșind din următoarele considerente.
15. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

16. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
17. Potrivit art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept c) să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.
18. În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.
19. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
20. Conform art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Potrivit alineatului (2) același articol, neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
21. Din textul art.11 Cod civil se desprinde că, (1) buna-credință este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.
22. Articolul 12 Cod civil arată că, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luînd în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.
23. Potrivit art.13 Cod civil, (1) niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). (2) În cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ţinînd cont de natura şi consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

(3) Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.
24. În conformitate cu dispozițiile art.14 ale aceluiași Cod, (1) nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. (2) Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.
25. În conformitate cu prevederile art.174 alin.(1) CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.
26. În conformitate cu prevederile art.175 alin.(1) CPC, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrșirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligații față de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acțiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.
27. Totodată, Colegiul reiterează şi prevederile art.177 alin.(1) CPC, care reglementează expres că, cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.
28. Așadar, pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acțiunii, Colegiul constată că, această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri, astfel încît instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.
29. Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acțiunii este important, în

fiecare caz concret, să fie verificat obiectul și temeiul acțiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pîrîtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărîri judiciare. Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate în corelație cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

30. Prin urmare, examinând cererea de asigurare a acțiuni, instanța urmează, în fiecare caz concret, să verifice obiectul şi temeiul acțiuni principale, să determine natura litigiului, să verifice argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pîrîtului care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judiciare.

31. În speță, raportând prevederile normelor precitate la circumstanțele speței, Colegiul conchide ca neîntemeiată concluzia primei instanțe de respingere a cererii reclamantului privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

32. La caz, Colegiul civil notează că, la data de 28.02.2023, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei în mărime de 625000 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 280946, 06 lei și a cheltuielilor de judecată.

33. Totodată, concomitent cu depunerea acțiunii, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** a depus o cerere prin care a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și mijloacele financiare deținute în conturile bancare, ce aparține lui *****, în limita valorii acțiunii de 625000 lei.

34. Din materialele cauzei, Colegiul civil a stabilit că, la data de 07.09.2019, între ***** și ***** a fost încheiat un contract de împrumut, potrivit căruia împrumutatul ***** a primit de la împrumutătorul ***** suma de 625000 lei, obligându-se să restituie suma până la data de 29.02.2020 /f.d.6/.

35. Colegiul notează că, avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** a informat pîrîtul ***** privind obligativitatea stingerii sumei datorate, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la dosar /f.d.8, 9/.

36. În această formulă Colegiul ține să scoată în evidență că, la dosar lipsește vreo informație scrisă și/sau o altă dovadă a acțiunii pârâtului în sensul soluționării somației și, după caz, a executării obligațiilor asumate, dând astfel dovadă de ignorare a obligației civile de a acționa cu bună-credință în raport cu participanții la raportul juridic nominalizat.

37. În formula constatărilor enunțate mai sus, raportând prevederile normelor legale la circumstanțele speței, ținând cont de instituția măsurilor asiguratorii într-un proces civil raportat la scopurile pentru care acesta se aplică, Colegiul conchide

ca neîntemeiată concluzia primei instanțe de respingere a cererii reclamantului privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii indicată supra. Or, acțiunea are ca obiect încasarea unei datorii impunătoare și, la caz Colegiul civil a notat lipsa vreo unui indiciu că, pârâtul ar fi întreprins careva măsuri în sensul gestionării adecvate a pretențiilor formulate, or, în condițiile neonorării în termen a obligațiilor asumate, Colegiul civil are suficiente temeiuri de a considera că, acesta și în continuare va fi în măsură să întreprindă acțiuni în sensul punerii în imposibilitate a executării unei eventuale hotărîri judecătorești la caz.

38. În asemenea condiții, cît și ținând cont de cuantumul pretențiilor formulate, Colegiul relevă existența unui pericol real că în cazul neaplicării măsurilor de asigurare a acțiunii executarea hotărârii judecătorești să devină imposibilă.

39. Or, asigurarea acțiunii este un instrument important care după natura sa contribuie la protejarea drepturilor participanților la proces și în așa sens asigură eficiența justiției, urmărind astfel scopul de a asigura executarea actului judecătoresc pronunțat, precum şi să contribuie la păstrarea situației existente între părțile în litigiu până la finisarea examinării cauzei în instanța de judecată.

40. În astfel de circumstanțe neaplicarea măsurilor de asigurare în prezenta speță va avea consecințele stabilite de art.174 alin.(1) CPC, circumstanță ce denotă necesitatea aplicării acestora, or, măsurile de asigurare solicitate sunt în raport direct cu scopul măsurilor de asigurare a acțiunii instituit de Lege şi cu obiectul litigiului examinat.

41. Mai mult decât atît, Colegiul conchide că în prezenta speță se întrunesc temeiurile stabilite de art.174 CPC pentru aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Or, din conținutul acestei norme reiese că măsurile de asigurare prevăzute de art.175 CPC pot fi aplicate doar în cazul în care neaplicarea acestora va face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

42. Astfel, în conceptul cadrului normativ enunțat, măsurile de asigurarea se prezintă drept acțiuni procesuale cu caracter temporar, menite să asigure executarea unui eventual act judecătoresc de dispoziție, sau, după caz-arbitral.

43. Totodată, respectivele măsuri urmează a fi luate doar în cazul în care instanței i se aduc probe care ar demonstra faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unui eventual act de dispoziție judecătoresc.

44. În consecință, coroborând dispozițiile acestei norme cu cele expuse la art.118 alin.(1) CPC, Colegiul conchide că partea care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, în speță, reclamantul a probat că neaplicarea măsurilor de asigurare va face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.

45. Astfel, Colegiul civil reține ca fiind greșită concluzia instanței de fond precum că, de către reclamant nu au fost indicate circumstanțele ce confirmă existența pericolului de dispariție, degradare a bunurilor imobile asupra cărora se solicită aplicarea sechestrului, nu a fost prezentată nici o probă concludentă, care ar

demonstra faptul că, neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar putea face imposibilă executarea eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii.
46. Colegiul reține că potrivit jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, procedura de executare este interpretată prin prisma dispozițiilor art.6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, dreptul la justiție garantat de această normă protejează în egală măsură şi punerea în executare a hotărârilor judecătorești (cauza Burdov c. Rusiei, din 07.05.2002, Ruianu c. României din 17.06.2003, etc.).
47. Însă, instanța urmează să asigure existenta unui just echilibru între drepturile şi interesele reclamantului, inclusiv la executarea unei hotărâri judecătorești, în raport cu drepturile şi interesele pârâtului, fiind cert că măsurile de asigurare a acțiunii limitează anumite drepturi ale acestuia din urmă.
48. După cum s-a indicat mai sus, acest echilibru poate fi garantat doar prin intermediul unui cadru probatoriu concludent în vederea dovedirii întrunirii temeiurilor instituite de Lege în acest sens.

49. În consecință, Colegiul conchide că, aplicarea măsurilor de asigurare sunt raționale şi temeinice, posibilitatea cauzării unui prejudiciu ca urmare a neaplicării măsurilor de asigurare reclamantului fiind probat.
50. În formula expusă, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul, casa încheierea recurată și a soluționa problema în fond prin emiterea unei noi încheieri prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie admisă.
51. În conformitate cu prevederile art.427 lit.c), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Nicu Șendrea în interesele lui *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 01 martie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Nicu Șendrea în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și se soluționează problema în fond prin emiterea unei noi încheierii prin care:

Se admite cererea avocatului Nicu Șendrea în interesele lui ***** cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Se aplică sechestru pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești aflate în conturile bancare ale pârâtului *****, a.n.*****, c/p *****, în limita revendicărilor din acțiune în mărime de 625000 (șase sute douăzeci și cinci mii) lei.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele ședinței
Judecătorul Victoria Sîrbu

Judecătorii: Nelea Budăi

Dorin Dulghieru